

STS de 17 d'abril de 2018, recurs 1777/2016

Accident de treball in itinere: no ho impedeix una aturada per comprar (accés al text de la sentència)

Una treballadora, en sortir de la seva feina, **en lloc de dirigir-se directament a agafar l'autobús per tornar al seu domicili** (com feia habitualment), **va accedir a un centre comercial i després de comprar uns iogurts, es va adreçar de nou a la parada**. Va pujar a l'autobús, i aquest va fer una brusca frenada que **va provocar un seguit de lesions a la treballadora** per les quals va estar en situació d'incapacitat temporal.

El TS conclou que es tracta d'un accident de treball in itinere pels motius següents:

- La idea en què es basa la construcció jurisprudencial de l'accident de treball *in itinere* és que únicament pot qualificar-se així el que es produeix perquè el desplaçament ve imposat per l'obligació d'acudir al treball. Per aquesta raó, aquest tipus d'accident es construeix a partir de dos termes, el lloc de treball i el domicili del treballador, i de la connexió entre ambdós a través del trajecte (entre unes altres, STS de 14 de febrer de 2017). Per això, **no n'hi ha prou amb que l'accident es produeixi en anar o tornar de la feina, sinó que a més cal l'existència d'aquesta connexió causal entre domicili i treball**; o, en altres termes, entre el punt de partida i el d'arribada, que si bé no és exigida expressament pel legislador, resulta lògica "en atenció al fet que la consideració legal, com a accident de treball, de l'esdeveniment *in itinere*, i, per tant, fora del centre de treball... ha de tenir com a causa el treball assegurat, de manera que els sinistres que no obeeixin a aquesta causa poden ser qualificats d'accidents de trànsit... o d'una altra naturalesa, però no d'accidents de treball" (entre unes altres, STS de 20 de setembre de 2005).
- Però **aquesta connexió del lloc de treball i el domicili del treballador ha estat configurada àmpliament, tot i que exigint uns criteris de normalitat** en l'apreciació del binomi trajecte-treball, rebutjant la qualificació d'accident en aquells supòsits en què es trencava aquest nexa normal (STS de 14 de febrer de 2017).
- Més concretament, **per qualificar un accident com de treball in itinere s'exigeix la simultània concurrència de les següents circumstàncies**: a) que la finalitat principal i directa del viatge estigui determinada pel treball (element teleològic); b) que es produeixi en el trajecte habitual i normal que s'ha de recórrer des del domicili al lloc de treball o viceversa (element geogràfic); c) que l'accident es produeixi dins del temps prudencial que normalment s'inverteix en el trajecte (element cronològic) o, el que és igual, que el recorregut no es vegi alterat per desviacions o alteracions temporals que no siguin normals i obeeixin a motius d'interès particular d'una naturalesa tal que trenquin el nexa causal amb l'anada o la tornada del treball; i, d) que el trajecte es realitzi amb mitjà normal de transport (element d'idoneïtat del mitjà).
- **En aquest cas és clar que es compleixen tres dels quatre elements anteriors, i que l'únic dubte pot suscitar-se pel que fa a l'element cronològic, com a conseqüència del desviament per comprar en un supermercat proper. Aquest tema s'ha de resoldre considerant els precedents flexibilitzadors** vinculats al fet que s'ha afirmat que la causalitat no es trenca si "la conducta normal del treballador respon a patrons usuals de convivència o comportament del comú de les persones" (entre altres STS de 17 de desembre de 1997); que tampoc s'ha d'excloure l'accident per "la possibilitat d'alguna gestió intermèdia raonable" (STS de 14 de febrer de 2017); i que s'ha d'admetre la raonabilitat d'ampliacions en la

protecció atenent a "criteris de normalitat dins dels quals es produeix una connexió també normal entre el desplaçament i el treball" (STS de 26 de desembre de 2013). En conseqüència, la demora a agafar l'autobús per la simple compra d'uns iogurts s'ha d'entendre com una "gestió raonable" que respon a "patrons usuals" de comportament i a "criteris de normalitat" de conducta. Ens trobem, per tant, davant d'un accident de treball *in itinere*.